

ADMINISTRACINĖ JURISPRUDENCIJA

Administracinių teismų praktika
Administracinė doktrina

LIETUVOS VYRIAUSIOJO ADMINISTRACINIO TEISMO **BIULETENIS**

Nr. 25, 2013
sausis - birželis

Redakcinė kolegija

Prof. dr. Audrius Bakaveckas

Dr. Aurimas Brazdeikis

Doc. dr. Irmantas Jarukaitis

Ričardas Piličiauskas

Doc. dr. Dainius Raižys

Prof. dr. Virgilijus Valančius (redaktorių kolegijos pirmininkas)

Doc. dr. Skirgailė Žalimienė

Kalbos redaktorė

Jurga Marcinkevičiūtė

Maketuotojas

Augustas Savickas

Redakcijos adresas

Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas

Žygimantų g. 2, LT-01102 Vilnius

Tel. (8 5) 279 10 05

El. paštas info@lvat.lt

www.lvat.lt

I. Administracinių teismų praktika

1. Bylos dėl norminių administracinių aktų teisėtumo

- 10 1.1. Dėl Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2012 m. rugpjūčio 31 d. įsakymo Nr. V-1292 „Dėl Geriausiai vidurinio ugdymo programą baigusiujų eilės sudarymo 2014 metais tvarkos aprašo patvirtinimo“ ir juo patvirtinto Geriausiai vidurinio ugdymo programą baigusiujų eilės sudarymo 2014 metais tvarkos aprašo atitikties Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatymo 70 straipsnio 1 daliai, Lietuvos Respublikos švietimo įstatymo 5 straipsnio 1 ir 3 punktams ir 26 straipsnio 1 daliai, konstituciniam teisinės valstybės principui bei vaiko teisėms ir teisėtiems interesams
- 24 1.2. Dėl Lietuvos Respublikos ūkio ministro 2003 m. birželio 30 d. įsakymu Nr. 4-258 patvirtintų Šilumos tiekimo ir vartojimo taisyklių (2008 m. gruodžio 4 d. įsakymo Nr. 4-617 redakcija) IV skyriaus XI skirsnio atitinkamų punktų bei Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2010 m. spalio 25 d. įsakymu Nr. 1-297 patvirtintų Šilumos tiekimo ir vartojimo taisyklių (2010 m. spalio 25 d. įsakymo Nr. 1-297 redakcija) trečiosios dalies VIII skyriaus atitinkamų punktų atitikties Lietuvos Respublikos šilumos ūkio įstatymo 29 straipsnio 1 daliai, Lietuvos Respublikos statybos įstatymo (2010 m. liepos 2 d. įstatymo Nr. XI-992 redakcija) 20 straipsnio 11 daliai ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. vasario 26 d. nutarimo Nr. 280 „Dėl Lietuvos Respublikos statybos įstatymo įgyvendinimo“ (2010 m. rusėjo 29 d. nutarimo Nr. 1415 redakcija) 1.2.18 punktui
- 43 1.3. Dėl Lietuvos dziudo federacijos vykdomojo komiteto 2010 m. kovo 24 d. nutarimo dalies atitikties Lietuvos Respublikos kūno kultūros ir sporto įstatymo 3 straipsnio 1 ir 5 punktuose įtvirtintiems kūno kultūros ir sporto principams, 4 straipsniui bei konstituciniam proporcingumo principui
- 58 1.4. Dėl Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2006 m. kovo 31 d. įsakymu Nr. V-234 patvirtinto Valstybės paramos ortopedijos techninėms priemonėms įsigyti organizavimo tvarkos aprašo (2010 m. balandžio 28 d. įsakymo Nr. V-345 redakcija) bei Valstybinės ligonių kasos prie Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijos direktoriaus 2006 m. kovo 24 d. įsakymu Nr. 1K-41 patvirtinto Asmens sveikatos priežiūros įstaigų, vaistinių ir kitų įmonių bei įstaigų, sudariusių sutartis su Valstybine ligonių kasa prie Sveikatos apsaugos ministerijos ar teritorinėmis ligonių kasomis, kontrolės tvarkos aprašo (2010 m. gegužės 25 d. įsakymo Nr. 1K-101 redakcija) 54 punkto teisėtumo
- 78 1.5. Dėl Lietuvos Respublikos ūkio ministro 2005 m. spalio 7 d. įsakymu Nr. 4-350 patvirtintų Elektros energijos tiekimo ir naudojimo taisyklių 84 punkto atitikties Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 6.245 straipsnio 5 daliai
- 86 1.6. Dėl Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2003 m. vasario 27 d. įsakymu Nr. 3D-70 patvirtintos Pavyzdinės grūdų pirkimo–pardavimo sutarties 5.1 punkto atitikties Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 6.251 straipsnio 1 daliai, Lietuvos Respublikos atsiskaitymo už žemės ūkio produkciją įstatymo 3 ir 4 straipsniams ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. birželio 4 d. nutarimo Nr. 726 „Dėl tipinių pieno pirkimo–pardavimo sutarties sąlygų patvirtinimo“ 3 punktui

- 92 1.7. Dėl Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro 2009 m. birželio 23 d. įsakymu Nr. 3-289 patvirtinto Teisės organizuoti ir rengti papildomą motorinių transporto priemonių vairuotojų, nuolat pažeidžiančių Kelių eismo taisyklių reikalavimus ir už tai nubaustų administracine tvarka, įskaitant vairavimo teisės atėmimą, mokymą suteikimo laikinojo tvarkos aprašo (2009 m. birželio 23 d. įsakymo Nr. 3-289 redakcija) 25 punkto atitikties konstituciniam teisinės valstybės principui, Lietuvos Respublikos Konstitucijos 5 straipsnio 2 daliai
- 100 1.8. Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2002 m. vasario 27 d. įsakymu Nr. 80 „Dėl Taršos integruotos prevencijos ir kontrolės leidimų išdavimo, atnaujinimo ir panaikinimo taisyklių patvirtinimo“ patvirtintų Taršos integruotos prevencijos ir kontrolės leidimų išdavimo, atnaujinimo ir panaikinimo taisyklių (2005 m. birželio 29 d. įsakymo Nr. D1-330 redakcija) 64.6 punkto atitikties Lietuvos Respublikos atliekų tvarkymo įstatymo 35 straipsniui (2002 m. liepos 1 d. įstatymo Nr. IX-1004 redakcija) ir Lietuvos Respublikos atliekų tvarkymo įstatymo 35 straipsnio 1 daliai (2012 m. balandžio 19 d. įstatymo Nr. XI-1981 redakcija)
- 114 1.9. Dėl Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos 2012 m. liepos 5 d. sprendimo Nr. KS-84 „Dėl privačių interesų deklaracijų pildymo, tikslinimo ir pateikimo taisyklių bei privačių interesų deklaracijos formos ID001 patvirtinimo“ ir šiuo sprendimu patvirtintų Privačių interesų deklaracijų pildymo, tikslinimo ir pateikimo taisyklių atitikties Lietuvos Respublikos viešųjų ir privačių interesų derinimo valstybinėje tarnyboje įstatymo 5 straipsniui, 7 straipsniui, 8 straipsnio 2 daliai, 9 straipsniui, 10 straipsnio 1, 2 ir 3 dalims, Lietuvos Respublikos Konstitucijos nuostatai, kad žmogaus privatus gyvenimas neliečiamas, bei konstituciniam teisinės valstybės principui
- 137 1.10. Dėl Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro 2011 m. gruodžio 9 d. įsakymu Nr. 3-768 patvirtintų Leidimų vežti keleivius lengvaisiais automobiliais taksi išdavimo taisyklių 22.5 punkto atitikties Lietuvos Respublikos kelių transporto kodekso 18 straipsnio 12 daliai, konstitucinio teisinės valstybės principo aspektui teisės aktų hierarchijos principui bei Lietuvos Respublikos Konstitucijos 46 straipsnio 1 daliai ir 48 straipsnio 1 daliai
- 146 1.11. Dėl Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2013 m. vasario 20 d. įsakymo Nr. V-109 „Dėl Švietimo ir mokslo ministro 2011 m. liepos 1 d. įsakymo Nr. V-1197 „Dėl brandos egzaminų ir įskaitų programų patvirtinimo“ pakeitimo“ atitikties konstituciniam teisinės valstybės principui, Lietuvos Respublikos Konstitucijos 29 straipsniui, Švietimo įstatymo 5 straipsnio 1 dalies 1 punktui, 38 straipsnio 4 daliai ir 62 straipsnio 1 dalies 2 punktui
- 170 1.12. Dėl Vilniaus miesto savivaldybės tarybos 2011 m. kovo 16 d. sprendimo Nr. 1-2068 1 punktu patvirtintų Išorinės reklamos įrengimo taisyklių tam tikrų nuostatų atitikties Lietuvos Respublikos reklamos įstatymo normoms
- 179 1.13. Dėl Varėnos rajono savivaldybės tarybos 2008 m. balandžio 15 d. sprendimu Nr. T-VI-290 „Dėl Varėnos rajono savivaldybės vietinės rinkliavos už komunalinių atliekų surinkimą iš atliekų turėtojų ir atliekų tvarkymą patvirtinimo“ patvirtintų Varėnos rajono savivaldybės vietinės rinkliavos už komunalinių atliekų surinkimą iš atliekų turėtojų ir atliekų tvarkymą nuostatų tam tikra apimtimi atitikties Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo (2006 m. birželio 27 d. įstatymo Nr. X-736 redakcija) 3 straipsnio 3 punktui

- 180 1.14. Dėl Vilniaus miesto savivaldybės tarybos 2011 m. rugpjūčio 31 d. sprendimo Nr. 1-195 „Dėl Vilniaus miesto savivaldybės merų, pasibaigus jų įgaliojimams, tolesnės veiklos nuostatų tvirtinimo“ bei juo patvirtintų Vilniaus miesto savivaldybės merų, pasibaigus jų įgaliojimams, tolesnės veiklos nuostatų tam tikra apimtimi teisėtumo
- 192 1.15. Dėl Vilniaus miesto savivaldybės tarybos 2008 m. gegužės 28 d. sprendimu Nr. 1-495 „Dėl licencijuojamos kelių transporto vežėjų veiklos reglamentavimo Vilniaus mieste“ patvirtintų teisės aktų tam tikra apimtimi teisėtumo
- 214 1.16. Dėl Kauno miesto savivaldybės tarybos 2012 m. vasario 23 d. sprendimo Nr. T-61 „Dėl Kauno miesto savivaldybės tarybos 2005 m. sausio 27 d. sprendimo Nr. T-20 „Dėl Kauno miesto tvarkymo ir švaros bei Želdinių tvarkymo, priežiūros ir apsaugos taisyklių“ pakeitimo“ dalies teisėtumo
- 226 1.17. Dėl Šiaulių miesto savivaldybės tarybos 2008 m. lapkričio 20 d. sprendimo Nr. T-362 „Dėl Šiaulių miesto bendrojo lavinimo mokyklų komplektavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (2012 m. birželio 28 d. sprendimo Nr. T-182 redakcija) 1 punktu patvirtinto Šiaulių miesto savivaldybės bendrojo lavinimo mokyklų komplektavimo tvarkos aprašo dalies teisėtumo
- 228 1.18. Dėl Kalvarijos savivaldybės tarybos 2012 m. vasario 2 d. sprendimo Nr. T-14-1 „Dėl intensyvios naminių paukščių ar kiaulių auginimo veiklos Kalvarijos savivaldybės teritorijoje“ teisėtumo

2. Bylos, kylančios iš ginčų dėl teisės viešojo ar vidaus administravimo srityje

2.1. Bylos dėl socialinės apsaugos teisinių santykių

- 243 2.1.1. Dėl neišmokėtos karių ir pareigūnų valstybinės pensijos priteisimo, Lietuvos Respublikos Konstituciniam Teismui pripažinus tam tikras įstatymų nuostatas neteisėtomis
- 258 2.1.2. Dėl nedarbingumo lygio nustatymo, teismui pripažinus taikytiną norminį aktą neteisėtu

2.2. Dėl konkurencijos teisinių santykių

- 273 2.2.1. Dėl Konkurencijos tarybos diskrecijos, tvirtinant ūkio subjekto įsipareigojimus ir tuo pagrindu nutraukiant tyrimą

2.3. Dėl mokesčių teisinių santykių

- 291 2.3.1. Dėl pajamų, gautų už bendrąja jungtine sutuoktinių nuosavybe buvusių vertybinių popierių pardavimą, paskirstymo sutuoktiniams apmokestinimo gyventojų pajamų mokesčio tikslais
- 312 2.3.2. Dėl mokesčių administratoriaus galimybės perskaičiuoti mokesčių mokėtojo mokėtinus mokesčius ir nurodyti sumokėti sumas, kurios anksčiau buvo grąžintos kaip mokesčio permoka
- 324 2.3.3. Dėl apmokestinamojo asmens teisės į pridėtinės vertės mokesčio atskaitą paneigimo pagrindų ir sąlygų
- 346 2.3.4. Dėl sąlygų apskaičiuojant prekių muitinę vertę netaikyti sandorio vertės metodą, kai prekių pardavimui arba jų kainai turi reikšmės sąlygos arba aplinkybės, kurių poveikio vertinamų prekių pardavimui arba kainai neįmanoma įvertinti

372 2.3.5. Dėl turinio viršenybės prieš formą principo (Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo 10 str.) taikymo mokesčiniuose teisiniuose santykiuose

2.4. Civilinė atsakomybė už žalą, atsiradusią dėl valdžios institucijų neteisėtų veiksmų

387 2.4.1. Dėl viešojo administravimo subjektui tenkančios rūpestingumo pareigos aiškinimo, sprendžiant valstybės deliktinės atsakomybės klausimą
Dėl neplanuoto gydymo išlaidų, patirtų kitoje Europos Sąjungos šalyje, atlyginimo

2.5. Bylos dėl Vyriausiosios rinkimų komisijos sprendimų ar neveikimo

407 2.5.1. Dėl laikinai einamų savivaldybės viešosios įstaigos direktoriaus pareigų nesuderinamumo su savivaldybės tarybos nario pareigomis

2.6. Bylos dėl viešųjų ir privačių interesų derinimo valstybinėje tarnyboje

415 2.6.1. Dėl interesų konflikto situacijos, priimant bendro pobūdžio teisės aktus

2.7. Bylos dėl valstybės garantuojamos teisinės pagalbos

432 2.7.1. Dėl garantuojamos teisinės pagalbos tarnybos sprendimo nenagrinėti prašymo, nesant pareiškėjo sutikimo dėl asmens duomenų tvarkymo

2.8. Bylos, susijusios su vietos savivalda

441 2.8.1. Dėl Vyriausybės atstovo Savivaldybių administracinės priežiūros įstatymo 5 straipsnio 2 dalyje numatytų įgaliojimų realizavimo, kai savivaldybėms tenkančių pareigų įgyvendinimui imperatyvūs terminai netaikomi

2.9. Bylos dėl žurnalistų etikos inspektoriaus sprendimų

459 2.9.1. Dėl galimybės įpareigoti viešosios informacijos skleidėją paneigti paskelbtą informaciją, kai jis atleidžiamas nuo atsakomybės už tokios informacijos paskelbimą

2.10. Kitos bylos, kylančios iš ginčų dėl teisės viešojo ar vidaus administravimo srityje

472 2.10.1. Dėl asmens teisės gauti informaciją iš valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų ne lietuvių kalba

2.11. Administracinių bylų teiseną

479 2.11.1. Dėl teismo veiksmų, susijusių su teisingumo vykdymu, teisėtumo vertinimo
Dėl teismų administracinės veiklos ir jos priežiūros vertinimo

II. Administracinė doktrina

494 **Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos taikymas nacionaliniuose teismuose. Administracinių teismų patirtis**

506 Arūnas Sutkevičius, Saulius Stonkus.
Mokesčių planavimas: teisėto mokesčių mokėtojų elgesio ribos teismų praktikoje

III. Informacinė dalis

522 **1. Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo praktikos, nagrinėjant bylas dėl tarnybinių ginčų, apibendrinimas (II dalis)**

904 Rodyklė

2. Specialiosios teisėjų kolegijos nutarčių dėl teisingumo apžvalga (2013 m. sausio–birželio mėn.)

2.1. Bylos, nagrinėtinos administraciniuose teismuose

916 2.1.1. Dėl vietos savivaldos institucijų neteisėtai veiksmais bankrutuojančiai įmonei padarytos žalos atlyginimo

917 2.1.2. Dėl statybą leidžiančio dokumento panaikinimo, kai po kreipimosi į administracinį teismą dėl šio dokumento teisėtumo buvo pradėti jame numatyti statybos darbai

918 2.1.3. Dėl žalos, patirtos lengvoju automobiliu įvažiavus į mieste esančio kelio važiuojamojoje dalyje buvusią duobę

918 2.1.4. Dėl žalos, kurią patyrė dviratininkas įvažiavęs į duobę, buvusią mieste esančio dviračio tako važiuojamojoje dalyje, atlyginimo

919 2.1.5. Dėl valstybinės žemės valdytojo atsisakymo nagrinėti prašymą išnuomoti valstybinės žemės sklypą, kol bus pateikti visi reikiami dokumentai

920 2.1.6. Dėl nesumokėtos vietinės rinkliavos už išduotą leidimą įrengti ir eksploatuoti išorinę vaizdinę reklamą bei nuostolių, kai ši reklama eksploatuojama be leidimo

921 2.1.7. Dėl vykdančios Lietuvos Respublikos konkurencijos tarybos nutarimą priimto savivaldybės tarybos sprendimo, kuriuo keičiamos su privačiu ūkio subjektu sudarytos sutarties sąlygos

922 2.1.8. Dėl ne mokesčių mokėtojai priklausiusių piniginių lėšų, išieškotų vykdančios mokesčių administratoriaus sprendimą dėl mokesstinės nepriemokos priverstinio išieškojimo iš mokesčių mokėtojo turto, grąžinimo

2.2. Bylos, nagrinėtinos bendrosios kompetencijos teismuose

923 2.2.1. Dėl ikiteisminio tyrimo pareigūno, prokuroro, ikiteisminio tyrimo teisėjo veiksmais įtariamajam padarytos neturtinės žalos atlyginimo

924 2.2.2. Dėl viešojo administravimo subjektų sprendimų, priimtų ikiteismine tvarka nagrinėjant ginčą dėl žalos atlyginimo, nustačius neteisėtą elektros energijos naudojimą

925 2.2.3. Dėl vykdančios nuosprendį baudžiamojame byloje priimto viešojo administravimo subjekto sprendimo paimti žemės sklypą į valstybės žemės fondą

925 2.2.4. Dėl atsiskaitymo už suteiktas atliekų tvarkymo paslaugas, kai paslaugų tarifas nustato vietos savivaldos institucijos

926 2.2.5. Dėl savivaldybės tarybos sprendimo, kuriuo patvirtinti savivaldybės teritorijoje taikomi valstybinės žemės nuomos mokesčio tarifai

927 2.2.6. Dėl savivaldybės administracijos direktoriaus atsisakymo tenkinti ūkio subjekto prašymą pratęsti jo teisę vykdyti daugiabučių gyvenamųjų namų butų ir kitų patalpų savininkų bendrosios nuosavybės administravimo veiklą

927 2.2.7. Dėl viešąsias paslaugas teikiančios biudžetinės įstaigos atsisakymo šios įstaigos darbuotojų profesinei sąjungai pateikti informaciją

929 2.2.8. Dėl antstolių drausminės atsakomybės

3. Europos Sąjungos Teisingumo Teismo sprendimų apžvalga

930 3.1. 2013 m. gegužės 30 d. prejudicinis sprendimas byloje *Mehmet Arslan prieš Policie ČR, Krajské ředitelství policie Ústeckého kraje, odbor cizinecké policie (C-534/11)*

935 3.2. 2013 m. sausio 17 d. prejudicinis sprendimas byloje *Woningstichting Maasdriel prieš Staatssecretaris van Financiën (C-543/11)*

938 3.3. 2013 m. kovo 14 d. prejudicinis sprendimas byloje *Jutta Leth prieš Republik Österreich ir Land Niederösterreich (C-420/11)*

942 3.4. 2013 m. vasario 7 d. prejudicinis sprendimas byloje *Protimonopolný úrad Slovenskej republiky prieš Slovenská sporiteľňa a.s. (C-68/12)*

946 3.5. 2013 m. vasario 7 d. prejudicinis sprendimas byloje *Gunārs Pusts prieš Lauku atbalsta dienests (C-454/11)*

4. Europos Žmogaus Teisių Teismo sprendimų apžvalga

(2012 m. rugpjūčio – gruodžio mėn.)

951 4.1. Europos Žmogaus Teisių Teismo 2013 m. vasario 12 d. sprendimas byloje *Yefimenko prieš Rusiją* (pareiškimo Nr. 152/04)

954 4.2. Europos Žmogaus Teisių Teismo 2013 m. sausio 15 d. sprendimas byloje *Eweida ir kiti prieš Jungtinę Karalystę* (pareiškimų Nr. 48420/10, 36516/10, 51671/10 et al.)

957 4.3. Europos Žmogaus Teisių Teismo 2013 m. liepos 23 d. sprendimas byloje *Suso Musa prieš Maltą* (pareiškimo Nr. 42337/12)

960 4.4. Europos Žmogaus Teisių Teismo 2013 m. kovo 14 d. sprendimas byloje *Bernh Larsen Holding ir kiti prieš Norvegiją* (pareiškimo Nr. 24117/08)

962 4.5. Europos Žmogaus Teisių Teismo 2013 m. liepos 4 d. sprendimas byloje *Anchugov ir Gladkov prieš Rusiją* (pareiškimų Nr. 11157/04 ir 15162/05)

5. Užsienio teismų sprendimų apžvalga

964 5.1. Švedijos Karalystės Vyriausiojo administracinio teismo sprendimo apžvalga

965 5.2. Švedijos Karalystės rinkos teismo sprendimo apžvalga

966 5.3. Slovėnijos Respublikos administracinio teismo sprendimo apžvalga

Priedai

968 Raidinė dalykinė rodyklė

972 Santrumpos